

Våld i nära relationer

Anvisning

Diarie-/dokumentnummer: KS2019/2104
Beslut: 2018-08-14 Styrgrupp social hållbarhet
Giltighetstid: 2023-12-31
Dokumentansvarig: Utvecklingsledare folkhälsa
Senast uppdaterad av: Ira Carlsson och Johan Sjöholm

Innehållsförteckning

Inledning	3
1.2 Målgrupp.....	3
1.3 Behov	4
2. Relation till andra styrdokument.....	4
3. Vision.....	5
4. Syfte	5
5. Mål	5
6. Aktivitetsplan 2018-2021	6
6.1 Främjande och förebyggande.....	6
6.2 Information	7
6.3 Insatser för utsatta	8
6.4 Insatser för förövare.....	9
6.5 Kvalitetsarbete.....	9
6.6 Samordning.....	10
7. Levandegörande och uppföljning.....	10

Inledning

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Regeringen har under 2018 beslutat att göra FN:s barnkonvention till svensk lag. Utifrån våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck ska ”Artikel 1” lyftas fram:

Barnet har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och mot vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller andra vårdnadshavare.

Enligt Per Isdal innefattar *våld är varje handling som genom att den skrämmar, smärtnar, skadar eller kränker försöker påverka annan person att göra något mot sin vilja eller avstå att göra något den vill.*

FN definierar våld i nära relationer som:

Varje könsrelaterad våldshandling som resulterar i fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, samt hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker i det offentliga eller privata livet. (FN:s deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor, art 1)

Med begreppet ”nära relationer” menar vi alla relationer som präglas av närhet, förtroende, beroende och tillit. Här kan förövare vara partners och före detta partners, föräldrar, andra familjemedlemmar eller släktingar. Det kan även gälla andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till, som lärare, vänner, kollegor och vårdgivare. Bedömningen om vem som kan betraktas som närstående ska göras utifrån familje- och levnadsförhållanden i det enskilda fallet. (SOSFS 2014:4.)

Hedersrelaterat våld och förtryck innebär att en eller flera personer kontrollerar eller bestraffar en närstående, i syfte att få personen att följa normer om kön, sexualitet och beteende i övrigt. Tvångsäktenskap och könsstympning är specifika exempel på våld som kan ingå.

1.2 Målgrupp

Målgrupperna för anvisningen är våldsutsatta i nära relationer och våldsutövande partner eller ex-partner, barn som lever med/utsätts för våld av föräldrar eller andra närstående, syskon samt äldre personer utsatta av vuxna barn eller barnbarn. Riktlinjen inkluderar även det kollektiva våld som den drabbade utsätts för vid hedersrelaterat våld och förtryck. Utöver våld från närstående omfattar denna riktlinje även motsvarande beteende från en person som den enskilde står i beroendeställning till. Planen omfattar alla könsidentiteter.

Målgruppen för det främjande och förebyggande arbetet är utvidgat och inkluderar alla i Kungälv kommun.

1.3 Behov

Inledande kartläggning har synliggjort följande behov kring fortsatt arbete med våld i nära relationer i Kungälv kommun:

- Utveckla rutiner där Kungälv kommun övergripande följer upp och analyserar förekomsten av våld i nära relationer. I dagsläget rapporteras förekomst till olika instanser, vilket försvårar möjligheterna till att få en samlad bild.
- Kartläggning visar att Kungälv kommun idag utifrån olika faser bedrivit ett aktivt arbete. Behovet finns att optimera befintliga resurser och skapa en tydlighet vem som gör vad och har ansvar kring olika områden som ex. hedersrelaterat våld, våldsbejakande extremism, generella utbildningsinsatser och förebyggande insatser.
- Utifrån flera olika perspektiv finns behov av att utveckla kommunikationen kring våld i nära relationer. Invånare i Kungälv kommun ska enkelt kunna finna information kring råd och stöd. Framtagna rutiner och riktlinjer kring uppdrag ska vara kommunicerade och förankrade gentemot berörda medarbetare.
- Senaste åren har Kungälv kommun genomfört basutbildningar samt riktade insatser gentemot olika personalgrupper inom socialtjänsten. Behov finns att systematisera och utveckla hållbara upplägg kring generell- och riktad kompetens mot medarbetare i Kungälv kommun.
- Sektor Bildning och Lärande har arbetat fram en handlingsplan kring hedersrelaterat våld. Behov finns att uppdatera och implementera framtagen handlingsplan.
- Med stöd av medel från Socialstyrelsen har ett aktivt utvecklingsarbete inom socialtjänsten bedrivits. Behov finns att involvera flera sektorer och verksamheter kring ett gemensamt kommunövergripande arbete kring våld i nära relationer, som samordnas med handlingsplan polisen.

2. Relation till andra styrdokument

Anvisningen kring våld i nära relationer utgår från följande av kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Minskad segregation
- Gör rätt från början – satsa på barn och unga
- Balans mellan ekonomi, kvalitet och behov

Vidare finns beröringspunkter med kommunstyrelsens resultatmål:

- ”Samordning av resurser för effekt i Kungälvssamhället”.
- Öka integrationen för nyanlända och minska utanförskapet.

Anvisningen har kopplingar till funktionshinderpolitiskt program samt verksamhetsplan social hållbarhet

3. Vision

Kungälv kommun ska vara fritt från våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.

4. Syfte

Anvisningens syfte är att skapa förutsättningar för ett långsiktigt och strategiskt hållbart arbete med våld i nära relationer och hedersrelaterat våld i Kungälv kommun.

5. Mål

Anvisningen har följande mål:

- Kungälv kommun har ett ständigt pågående främjande och förebyggande arbete mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Ett arbete som är väl samordnat.
- Kungälv kommuns arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är stöd- och hjälpinsatser synliga och kända.
- Kungälv kommun arbetar för att alla som utsätts för våld i nära relationer eller som utsätts för hedersrelaterat våld, får såväl akut som långsiktigt stöd och skydd, vård och behandling, utifrån sitt individuella behov.
- Kungälv kommuns arbetar för att de som utövar våld och förtryck hålls ansvariga för sina handlingar. Förövarna ska erbjudas individuellt anpassat stöd eller behandling så att de kan ta ansvar för sina handlingar samt förändra sitt beteende.
- I Kungälv kommun pågår metod- och kunskapsutveckling i arbetet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.
- I Kungälv kommun är arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samordnat.

6. Aktivitetsplan 2018-2021

6.1 Främjande och förebyggande

Kungälv kommun har ett ständigt pågående främjande och förebyggande arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Insats	Tid	Ansvar
Sektor Trygghet och Stöd underliggande verksamhetsområden får i uppdrag att uppdatera och förankra rutiner kring våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.	Våren 2019	Ansvarig för insats är sektorchef Trygghet och Stöd. Stödfunktion är projektledare Våld i nära relationer samt utvecklingsledare folkhälsa.
Sektor Bildning och Lärande ansvarar för att gällande rutiner och riktlinjer är kända för av personal. Särskilt prioriterat område är våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.	Våren 2019	Ansvarig för insats är sektorchef Bildning och Lärande.
Särskilt prioriterat är att inom verksamhetsområden hälso- och sjukvård, äldreomsorgen och funktionshinder, gentemot berörd personal, sprida information kring tidiga tecken, uppdatera rutiner och kommunicera framtagna checklista våld i nära relationer.	Hösten 2018	Verksamhetschef stöd i ordinärt boende säkerställer att projektledare våld i nära relationer inbjuds till arbetsplatsträffar samt att aktuell webbutbildning sprids.
Särskilt prioriterat inom myndighet socialtjänsten är, att team för våld i nära relationer, bemannas, har adekvat kompetens finns samt att rutiner är uppdaterade.	Hösten 2018	Ansvarig för insats är verksamhetschef Myndighet
Särskilt prioriterat är att revidera och sprida framtagna handlingsplan kring hedersrelaterat våld mellan skola och socialtjänst.	Våren 2019	Ansvarig för insats är sektorchef Bildning Lärande samt Trygghet och Stöd. Stödfunktion vid revidering är projektledare Våld i nära relationer samt enhetschef stödenheten (sektor Bildning och Lärande).

<p>Beslut är att fattat inom myndighet att screena våld i nära relationer.</p> <p>Utifrån socialtjänstens arbete mot våld i nära relationer ska kompetens kring standardiserade bedömningsmetoder säkerställas (ex. FREDA).</p> <p>Förankra och sprida framtaget internt stöd för handläggare inom myndighet.</p>	Hösten 2018	<p>Ansvarig för insats är verksamhetschef Myndighet. Stödfunktion vid implementering är projektledare Våld i nära relationer och samordnare VINR-team.</p>
<p>Inom sektor Trygghet och Stöd samt Bildning och Lärande ska generell basutbildning kring våld i nära relationer erbjudas för professionella</p> <p>Basutbildning ska även fortsättningsvis genomföras med intern kompetens och resurser.</p>	Våren 2019	<p>Ansvarig för insats är projektledare våld i nära relationer i samverkan med krismottagningen. Plan kring fortsatt basutbildning tas fram.</p>
<p>Vid Munkegärdeskolan är ett pilotarbete inlett kring våldsprevention. Fokus är normkritik och att förändra destruktiva maskulinitetsnormer.</p> <p>Med stöd av medel från folkhälsorådet ska insatsen följas upp och spridas.</p>	Hösten 2018	<p>Ansvarig för insats är rektor vid Munkegärdeskolan.</p>

6.2 Information

I Kungälv's kommuns arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är kunskap om stöd- och hjälpinsatser synliga och kända.

Insats	Tid	Ansvar
<p>Information allmänhet:</p> <p>Ökad tillgänglighet kring information om våld i nära</p>	Pågående	<p>Ansvarig för insats är projektledare Våld i nära relationer och utvecklingsledare folkhälsa.</p>

<p>relationer på kommunens hemsida.</p> <p>Särskilt prioriterat är att:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) översätta information till andra språk 2) gentemot förövare utveckla information kring råd och stöd. 3) Fortsatt spridning av flyers kring viktiga telefonnummer 		<p>Material tas fram i dialog med enheten för kommunikation.</p>
<p>Information professionella:</p> <p>Ökad tillgänglighet kring information om våld i nära relationer via kommunens intranät.</p> <p>Särskilt prioriterat är:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ökad kännedom om befintliga stödinsatser för barn och unga, som exempelvis stödgrupper och enskilda samtal. 2) ökad kännedom om befintliga stödinsatser för vuxna, som exempelvis krismottagning och skyddat boende. 	<p>Pågående</p>	<p>Ansvarig för insats är projektledare Våld i nära relationer och utvecklingsledare folkhälsa.</p> <p>Material tas fram i dialog med kommunikationsenheten.</p>

6.3 Insatser för utsatta

Kungälv kommun arbetar för att alla som utsätts för våld i nära relationer eller som utsätts för hedersrelaterat våld, får såväl akut som långsiktigt stöd och skydd, vård och behandling, utifrån sitt individuella behov.

Insats	Tid	Ansvar
<p>Fortsatt inventera och utveckla insatser för våldsutsatta vuxna och barn för att säkerställa skydd och trygghet.</p>	<p>Hösten 2018</p>	<p>Ansvarig för insats är verksamhetschef Myndighet och enhetschef gemensam mottagning.</p>

6.4 Insatser för förövare

Kungälv kommun arbetar för att de som utövar våld och förtryck hålls ansvariga för sina handlingar. Förövarna ska erbjudas individuellt anpassat stöd eller behandling så att de kan ta ansvar för sina handlingar samt förändra sitt beteende.

Insats	Tid	Ansvar
Implementera befintliga metoder för vuxna som utövar våld.	Pågående	Ansvarig för insats är krismottagning våld i nära relationer
Utveckla insatser för att motivera målgruppen att söka stöd.	Pågående	Ansvarig för insats är verksamhetschef myndighet med stöd av krismottagning våld i nära relationer.

6.5 Kvalitetsarbete

I Kungälv kommun pågår metod- och kunskapsutveckling i arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Insats	Tid	Ansvar
Utveckla gemensam statistik kring förekomst av våld i nära relationer i Kungälv kommun.	Våren 2019	Ansvarig för insats är projektledare våld i nära relationer i samverkan med utvecklingsledare Trygghet samt utvecklingsledare Folkhälsa.
Kungälv kommun har avtal med Göteborgs Stad och social resurs kring deltagande i kompetenscentrumet Dialoga. Avtalets effekter och resultat ska genomlysas.	Våren 2019	Ansvarig för insats är utvecklingsledare folkhälsa.

6.6 Samordning

I Kungälv kommun är arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samordnat.

Insats	Tid	Ansvar
Kommunövergripande nätverk våld i nära relationer med representanter från hälso- och sjukvården, civilsamhället, polisen och Kungälv kommun ska träffas med regelbundenhet.	Pågående	Sammanställande är utvecklingsledare folkhälsa och projektledare våld i nära relationer.

7. Levandegörande och uppföljning

Avrapportering kring arbetet med anvisningen sker till styrgrupp social hållbarhet, som representeras av sektorchef Trygghet och Stöd samt Bildning och Lärande.

Anvisning våld i nära relationer följs upp i samband med årlig uppföljning av Kungälv kommunens arbete med social hållbarhet och folkhälsa. Ansvarig för uppföljning är utvecklingsledare folkhälsa. Arbetet rapporteras även in årligen till Socialstyrelsen. Ansvarig för projektering är projektledare samt utvecklingsledare folkhälsa.

Projektledare våld i nära relationer har utifrån uppföljningen i uppdrag att komplettera och korrigera aktivitetsplanen.